

УДК 347.73:351.713(477)

Н.А. Литвин,
кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник,
доцент кафедри адміністративного права і процесу та митної безпеки,
Університет Державної фіскальної служби України, м. Ірпін

ПРАВОВИЙ РЕЖИМ ПОДАТКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ У ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

У статті визначено поняття “податкова інформація” та досліджено правовий режим інформації у діяльності органів Державної фіскальної служби України. Проаналізовано сучасний стан наукової розробки цього понятійного апарату. Удосконалено визначення поняття інформації в діяльності органів ДФС України. Розглянуто види податкової інформації. Обґрунтовано необхідність нормативного врегулювання зазначеного питання шляхом внесення змін до законодавства.

Ключові слова: Державна фіскальна служба України, інформація, податкова інформація, правовий режим інформації.

В статье определено понятие “налоговая информация” и исследован правовой режим информации в деятельности органов Государственной фискальной службы Украины. Проанализировано современное состояние научной разработки этого понятийного аппарата. Усовершенствовано определение понятия информации в деятельности органов ГФС Украины. Рассмотрены виды налоговой информации. Обоснована необходимость нормативного урегулирования данного вопроса путем внесения изменений в законодательство.

Ключевые слова: Государственная фискальная служба Украины, информация, налоговая информация, правовой режим информации.

Становлення в більшості прогресивних країн світу інформаційного суспільства ознаменувало собою конструктивні зміни в сферах управлінських, соціальних та економічних відносин. Інформація й інформаційне забезпечення не лише повністю змінили діяльність усіх організацій незалежно від форм власності, а й стали основою прийняття управлінських рішень, від ефективності яких залежить ситуація на конкретних об'єктах (державі, організації, підприємстві тощо) та доля громадян. Особливо це стосується управлінських рішень, що приймаються органами державної влади, в тому числі й органами Державної фіскальної служби України (далі – ДФС України).

Досягнення основної соціальної мети інформатизації – забезпечення доступу громадян до інформації та інформаційних ресурсів – зобов'язує до поступового зняття наявних обмежень у сфері циркулювання інформації. Це неминує веде до виникнення ризиків, оскільки органи влади також володіють інформацією, частина з якої, потрапивши у відкритий доступ, може нашкодити не лише окремим людям, організаціям, підприємствам, а й державі в цілому. Це тягне за собою необхідність забезпечення інформаційної захищеності окремих громадян та організацій (у нашому випадку – платників податків), а також врахування інтересів держави та її органів (у нашому випадку – органів ДФС України) в умовах всепоглинаючої інформатизації суспільства та розширення інформаційної сфери. Допомогти в цьому може регульований правовий режим інформації, встановлений державою.

Для дослідження правового режиму інформації в органах державної фіскальної служби України необхідно дати визначення термінам “інформація” та “правовий режим інформації”, які є базовими для розуміння інформаційних процесів, що відбуваються у фіскальних органах.

Сучасне українське законодавство містить визначення всіх основних і необхідних термінів в інформаційній сфері, у тому числі й терміна “інформація”. Так, ст. 1

Закону України “Про інформацію” визначає інформацію як будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді [1].

Крім того, в науковій літературі, присвяченій функціонуванню фіскальних органів, пропонується величезна кількість трактувань інформації в діяльності органів ДФС України. При цьому в юридичній літературі та вітчизняному законодавстві поняття “інформація в діяльності органів ДФС України” ототожнюється з поняттям “податкова інформація”, їх співвідношення науковцями не досліджується. Так, деякі автори пропонують під інформацією в податкових органах розуміти зібрані, оброблені та проаналізовані статистичні й оперативні відомості, що характеризують оперативну ситуацію, знижують рівень невизначеності й оцінюються суб’єктом управління як корисні і такі, що сприяють виконанню поставлених перед ними завдань. На наше переконання, це визначення більше відноситься до податкової міліції, ніж до ДФС у цілому, при цьому навіть у такому вигляді відбувається необґрунтоване зменшення видів відомостей, що відносяться до інформації. У наведеному визначенні не відображені відомості правового, наукового, технічного характеру, які, незалежно від оперативної обстановки, використовуються в діяльності податкових органів. Ю.В. Гребеннікова під податковою інформацією розуміє відомості, що перебувають в обороті податкових органів та відображають формування в податковій сфері реальності у всій сукупності її складових (відомості про платників податків, щодо податкового законодавства, про процеси та явища, що відбуваються за участю платників податків або податкових органів тощо), що існують у якій-небудь доступній для сприйняття об’єктивній формі та становлять приватний або публічний інтерес [2, с. 21]. Т.В. Субіна пропонує таке визначення поняття “податкова інформація”: це інформація, що пов’язана з об’єктом і суб’єктом оподаткування і використовується податковими органами для здійснення адміністрування податків, зборів та інших обов’язкових платежів [3, с. 14]. О.А. Мандзюк вважає, що це суспільно значимі відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді, створені чи одержані податковими органами у межах повноважень, передбачених законодавством, з метою забезпечення ефективного функціонування системи оподаткування [4, с. 48–49]. Як відомості та дані щодо обчислення та сплати податків і зборів, що створені, надані, зібрані, одержані, збережені, накопичені, оброблені, передані, використані, поширені, оприлюднені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді, які підлягають аналізу, охороні та захисту, розуміє податкову інформацію Е.С. Дмитренко [5, с. 42]. На думку О. Долгого, податковою інформацією є інформація у сфері оподаткування, що є у розпорядженні посадових осіб контролюючих органів або стала їм відома у зв’язку з виконанням ними своїх службових обов’язків” [6, с. 75]. Згідно зі ст. 16 Закону України “Про інформацію” податкова інформація – це сукупність відомостей і даних, що створені або отримані суб’єктами інформаційних відносин у процесі поточної діяльності і необхідні для реалізації покладених на контролюючі органи завдань і функцій у порядку, встановленому Податковим кодексом України. Виходячи з цього визначення, можемо відзначити, що основною характерною рисою податкової інформації є її прив’язка до Податкового кодексу України, який встановлює особливості збору податкової інформації (ст. 72), отримання податкової інформації контролюючими органами (ст. 73), оброблення та використання податкової інформації (ст. 74). Без цієї прив’язки трактовка поняття, запропонованого в ст. 16 Закону України “Про інформацію”, підходить до будь-якого контролюючого органу та втрачає своє “податкове” наповнення.

Зазначимо, що визначення податкової інформації, яке пропонує нам законодавець та зазначені вище автори, є звуженими. Наприклад, у якості адресатів податкової інформації Закон України “Про інформацію” встановлює лише контролюючі органи, а призначення такої інформації полягає у сприянні реалізації покладених на контролюючі органи завдань та функцій. Але цією інформацією можуть також користуватись платники податків, отримавши її від податкових органів (якщо доступ до неї не є обмеженим). У зв’язку з цим ми вважаємо, що інформацією в діяльності органів ДФС України (тобто податковою інформацією) є така інформація, яка складається

із сукупності відомостей і даних, що створені або отримані суб'єктами інформаційних податкових та митних правовідносин.

Визначившись із поняттям інформації в діяльності органів ДФС України, потрібно визначитися стосовно того, що ж необхідно розуміти під її правовим режимом. На сьогодні немає єдиної думки щодо цієї наукової категорії. Наприклад, цивілісти визначають правовий режим інформації як сукупність можливостей, заснованих на цивільному законодавстві та фактичній монополії власника інформації, щодо здійснення з інформацією певних фактичних дій та угод: з конфідеалізації інформації, її оприлюднення, включаючи поширення в мережі “Інтернет”, щодо внесення її в якості внеску до простого товариства (спільна діяльність), а також із розкриття конфіденційної комерційної інформації... [7, с. 35]. У підприємницькому праві правовий режим інформації визначають як сукупність правових норм, що регламентують виникнення, зміну та (або) припинення, а також характер і зміст інформаційних прав та обов'язків суб'єктів юридичних відносин за участю підприємців шляхом законодавчого закріплення наявності або відсутності виключного права на інформацію, а також порядку та умов встановлення категорії доступу до інформації, тобто системи дозволів, розпоряджень і (або) заборон, що визначають межі їх можливої й належної поведінки, в тому числі можливість або обов'язок встановлення щодо інформації фактичної монополії як заборони чи обмеження фактичного доступу до матеріального носія інформації або законодавче закріплення відсутності такої монополії [8]. Л.К. Терещенко пропонує таке визначення поняття “правовий режим інформації”: це об'єктний режим, що вводиться законодавчим актом і дозволяє забезпечити комплексність впливу шляхом сукупності регулятивних, охоронних, процесуально-процедурних засобів, що характеризуються особливим поєднанням дозволів, заборон і зобов'язань, а також гарантій щодо його забезпечення [9, с. 197]. Ідентичне визначення міститься в роботах М.М. Могділова та Л.В. Могділової. Досліджуючи особливості регулювання інформації, вони приходять до розуміння, що типовими елементами змісту правового режиму інформації є:

– цільове призначення, яке полягає у встановленні прав та обов'язків суб'єктів з приводу інформації, їх захист, забезпечення інформаційної безпеки та балансу інтересів особистості, суспільства, держави;

– об'єкт правового регулювання – інформація, що володіє загальними властивостями, характерними для будь-яких видів інформації, а також властивостями, характерними для окремих видів інформації, і може бути об'єктом прав як у приватно-правових, так і в публічно-правових відносинах;

– правове становище суб'єктів правового режиму, що характеризується з погляду їх рівності, як рівне й нерівне. Коло суб'єктів правового режиму інформації надзвичайно широке: це, практично, будь-які суб'єкти права, від фізичних та юридичних осіб – до державних органів, органів місцевого самоврядування та самої держави. Правильне визначення кола суб'єктів правового режиму є винятково важливим, оскільки дозволяє встановити, на кого покладено обов'язки щодо забезпечення режиму, дотримання режимних вимог, хто несе відповідальність за порушення режиму;

– комплекс способів правового регулювання та засобів юридичного впливу, що включає основні способи правового регулювання (дозвіл, заборона, позитивне зобов'язування), спрямовані на підтримання режиму в заданих параметрах і виражені в юридичних нормах. Конкретний склад режимних правових засобів та правил, їх поєднання розрізняються залежно від встановленого правового режиму інформації та визначають ступінь його жорсткості [10].

Після внесення змін до Закону України “Про інформацію” чимало науковців (О.А. Мандзюк [4], Т.В. Чернишова [11] та ін.) вирішили ототожнювати правовий режим інформації з порядком створення, зберігання, використання, розповсюдження та захисту інформації з метою забезпечення прав та інтересів суб'єктів інформаційних правових відносин, передбаченим нормативно-правовими актами, а також міжнародними договорами. В цьому випадку нам залишається повністю погодитися з вченими. Згідно зі ст. 9 Закону України “Про інформацію” основними видами інформаційної діяльності є створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорона та захист інформації. І, як і будь-яка діяльність, вона повинна регулюватися.

А з огляду на те, що правовий режим є нічим іншим, як порядком правового регулювання, то і згадане вище визначення є логічно вивіреном. Відзначимо, що, на нашу думку, не може бути єдиного правового режиму для всього масиву інформації, оскільки різні види інформації мають свої особливості, що обумовлює необхідність введення для таких видів різних режимів регулювання. Виходячи з викладеного вище, можна зробити висновок, що правовий режим інформації органів ДФС України доцільно визначити як порядок правового регулювання створення, зберігання, використання, розповсюдження та захисту інформації, що створює бажаний соціальний стан для задоволення інтересів суб'єктів інформаційних податкових та митних правовідносин.

За загальним положенням, встановленим принципами інформаційних правовідносин, в Україні проголошена відкритість, доступність та свобода обміну інформацією. Таким чином, інформація, яка перебуває в розпорядженні органів ДФС України, є відкритою і загальнодоступною, за винятком інформації, віднесеної до категорії обмеженого доступу (критерій поділу інформації за порядком доступу). Користувачі цієї інформації – працівники податкових та митних органів; фізичні та юридичні особи – платники податків; державні організації, установи, підприємства України; інші держави, їх громадяни та юридичні особи; міжнародні організації та особи без громадянства – мають рівні права на доступ до інформації і не зобов'язані обґрунтовувати перед її власниками необхідність отримання запитуваної ними інформації. Зауважимо, що класифікація інформації можлива й за іншими критеріями: за змістом (неправова і правова, яка поділяється на нормативну й ненормативну); цільовим призначенням (регулятивна, процесуальна, аналітична, обліково-контрольна, оперативно-службова, довідково-методична); ступенем перетворення (первинна та вторинна); часом відображення події (ретроспективна, поточна, перспективна) [12, с. 23]. Інформація, що надходить до фіскальних органів від платників податків, може бути класифікована на достовірну й недостовірну. При цьому недостовірною інформацією поділяється на спотворену навмисне та випадково. З огляду на те, що в структурі ДФС України є спеціалізований підрозділ – податкова міліція, зростає значення і такого критерію, як юридичний статус, за яким інформація може поділятися на офіційну й неофіційну. В цілому, з огляду на специфіку інформації, на практиці увесь її масив, який циркулює в фіскальних органах для зручності правового регулювання, поділяють на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом.

Відкритою інформацією є інформація фіскального органу, а також його структурних одиниць, яка має довідково-інформаційний характер з метою покращення реалізації їх сервісних функцій. Синтезуючи основні правові положення, закріплені Законом України “Про доступ до публічної інформації”, до відкритої податкової інформації, на думку О.А. Мандзюк, необхідно віднести відомості та дані про:

- організаційну структуру, мету, завдання, функції, повноваження та напрями діяльності податкових органів державної влади;
- структуру та обсяг бюджетних коштів, а також порядок, напрями та механізм витрат тощо;
- нормативно-правові акти, що регламентують діяльність податкових органів і нормативно-правові акти, ухвалені центральним податковим органом, а також проекти правових документів, що підлягають обговоренню;
- перелік та умови отримання послуг, що надаються ним, форми і зразки документів, правила їх заповнення;
- порядок складання, процедура подання запиту на інформації;
- оскарження рішень розпорядників інформації, дій чи бездіяльності;
- механізми або процедури, за допомогою яких громадськість може представляти свої інтереси, або в інший спосіб впливати на реалізацію повноважень розпорядників інформації;
- плани проведення та порядок денний відкритих засідань центрального податкового органу;
- загальні правила роботи установи, правила внутрішнього трудового розпорядку;

– інформацію про діяльність суб'єктів владних повноважень: їх місцезнаходження, поштова адреса, номери засобів зв'язку, адреси офіційного веб-сайту й електронної пошти; прізвище, ім'я, по батькові, службові номери засобів зв'язку, адреси електронної пошти керівника органу та його заступників, а також керівників структурних та регіональних підрозділів, основні функції структурних і регіональних підрозділів, окрім випадків, коли ці відомості належать до інформації з обмеженим доступом;

– розклад роботи і графік прийому громадян;

– вакансії, порядок та умови проходження конкурсу на заміщення вакантних посад;

– перелік і службові номери засобів зв'язку підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління ДФС України, а також їх керівників, окрім підприємств, установ і організацій, створених з метою конспірації, оперативно-розшукової або контррозвідувальної діяльності [4, с. 54–55].

Податковою інформацією з обмеженим доступом є суспільно значимі відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді, створені чи одержані податковими органами у межах повноважень, передбачених законодавством, з метою забезпечення ефективного функціонування системи оподаткування, доступ до яких обмежено ними відповідно до законодавства України у зв'язку з особливою цінністю для їх власників чи добросовісних користувачів або у зв'язку зі службовою необхідністю [4, с. 60]. До інформації з обмеженим доступом належить конфіденційна, таємна, а також інформація, яка знаходиться тільки в службовому користуванні (службова інформація).

Згідно зі ст. 7 Закону України “Про доступ до публічної інформації” від 13.01.2001 № 2939-VI, конфіденційною є інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, яка може поширюватися у визначеному ними порядку, за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов [13]. Інформація є конфіденційною під час її використання органами ДФС у тому випадку, коли вона отримується від фізичних та юридичних осіб і використовується для реалізації положень Податкового й Митного кодексів України. Така інформація, зазвичай, містить персональні дані, відомості щодо ведення фінансово-господарської діяльності, комерційну таємницю тощо. Розголошення цих даних може завдати значної шкоди її власникам та потребує надійного захисту з боку органів ДФС [14, с. 22]. Також необхідно відзначити, що конференційною є інформація про стан сплати податків фізичною або юридичною особою.

Таємною є інформація, доступ до якої обмежений, розголошення якої може завдати шкоди особі, суспільству і державі. Таємною визнається інформація, яка містить державну, професійну, банківську таємницю, таємницю досудового розслідування та іншу, передбачену законом таємницю (ст. 8 Закону України “Про доступ до публічної інформації”). В органах ДФС таємною є інформація, яка містить державну таємницю. Згідно зі ст. 1 Закону України “Про державну таємницю” від 21.01.1994 № 3855-XII, державною таємницею є таємна інформація, що охоплює відомості у сфері оборони, економіки, науки і техніки, зовнішніх відносин, державної безпеки та охорони правопорядку, розголошення яких може завдати шкоди національній безпеці України, які визнані у порядку, встановленому Законом України “Про державну таємницю”, державною таємницею і підлягають охороні державою [15]. Відповідно до Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженого наказом Служби безпеки України від 12.08.2005 № 440 [16], до державної таємниці в органах ДФС необхідно відносити:

– відомості про причетність працівників податкової міліції ДФС до здійснення оперативно-розшукової діяльності, розголошення яких може завдати шкоду цій діяльності або життю чи здоров'ю цих працівників (персоналу), їх близьких родичів у зв'язку з виконанням цими працівниками (персоналом) завдань цієї діяльності;

– відомості про персональні переліки, посади, належність до підрозділів, домашні адреси особового складу (персоналу) органів ДФС;

– відомості про штатну, фактичну чисельність негласних штатних співробітників (працівників);

- відомості про функціональні обов'язки негласних штатних співробітників (працівників) податкової міліції ДФС;
 - відомості про кількість, функції позаштатних оперативних співробітників, розголошення яких може перешкодити виконанню завдань оперативно-розшукової діяльності;
 - відомості про дійсне призначення або належність підрозділу, який створюється для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності, розголошення яких може перешкодити виконанню цих завдань;
 - відомості про кількість осіб, які на конфіденційній основі залучені, готуються до залучення або залучалися раніше до співробітництва для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності;
 - відомості про кількість приміщень, які на конфіденційній основі використовуються, готуються до використання або використовувалися раніше для виконання завдань оперативно-розшукової діяльності;
 - відомості за окремими показниками про зміст, форми, методи, організаційні положення, оперативну тактику здійснення органом ДФС оперативно-розшукової діяльності, розголошення яких створює загрозу національним інтересам і безпеці;
 - відомості про організацію, завдання, результати оперативно-розшукової діяльності, розголошення яких створює загрозу національним інтересам і безпеці;
 - відомості за окремими показниками про наукові відкриття, зовнішній вигляд, винаходи, зміст, результати науково-дослідних (дослідно-конструкторських) робіт, тактико-технічні характеристики, організацію, технологію розробки (виробництва), модернізацію спеціальних технічних засобів (зброї), що розкривають організацію, методику, тактику їх негласного застосування під час вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності, володіння якими дає змогу зацікавленій стороні впливати на їх результати, що створює загрозу національним інтересам і безпеці;
 - відомості за окремими показниками про наукові відкриття, винаходи, зміст, результати науково-дослідних (дослідно-конструкторських) робіт, що мають на меті вдосконалення заходів оперативно-розшукової діяльності або використовуються з цією метою, розголошення яких створює загрозу національним інтересам і безпеці;
 - відомості за окремими показниками про розроблення, впровадження, використання інформаційних систем, призначених для забезпечення оперативно-розшукової діяльності, розголошення яких створює загрозу національним інтересам і безпеці;
 - відомості про номенклатуру, фактичну наявність, фінансування, потребу в забезпеченні спеціальними технічними засобами чи спеціальною технікою органи ДФС;
 - відомості (за кодами економічної класифікації видатків) про потреби, фінансування, витрачання, матеріально-технічне забезпечення, які стосуються проведення або забезпечення негласної оперативно-розшукової діяльності.
- Службовою є інформація: 1) що міститься в документах суб'єктів владних повноважень, які становлять внутрівідомчу службову кореспонденцію, доповідні записки, рекомендації, якщо вони пов'язані з розробкою напряму діяльності установи або здійсненням контрольних, наглядових функцій органами державної влади, процесом прийняття рішень і передують публічному обговоренню та/або прийняттю рішень; 2) зібрана в процесі оперативно-розшукової, контррозвідувальної діяльності, у сфері оборони країни, яку не віднесено до державної таємниці (ст. 9) [139]. Згідно з Переліком відомостей, які містять службову інформацію в органах ДФС, затвердженим наказом ДФС України від 28.08.2014 № 88 [17], до службової інформації в органах ДФС необхідно відносити:
- податкову інформацію та інформацію стосовно перевіркової роботи;
 - відомості з питань охорони державної таємниці, технічного та криптографічного захисту інформації;
 - відомості з питань інформатизації;
 - матеріали та відомості щодо роботи з особовим складом;
 - відомості, пов'язані з правоохоронною діяльністю;
 - відомості, пов'язані з мобілізаційною роботою та цивільним захистом;

- відомості не секретного діловодства;
- відомості, пов'язані з митними питаннями.

Підсумовуючи, необхідно зауважити, що: по-перше, незважаючи на наявність законів України “Про інформацію”, “Про доступ до публічної інформації”, де подана чітка класифікація видів інформації та її поділ на відкриту інформацію та інформацію з обмеженим доступом (конфіденційна, таємна та службова), нагальною є необхідність розробки критеріїв диференціації податкової інформації. Адже особливості створення, зберігання, використання, розповсюдження та захисту інформації в діяльності органів ДФС України, яка належить до таємної чи службової, мають суттєві відмінності; по-друге, для уникнення недоліків у законодавстві та проблем на практиці необхідно зазначені критерії закріпити в Податковому кодексі України з окресленням відомостей і даних, які відносяться до конфіденційної, таємної та службової податкової інформації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII (редакція 2011 року). Відомості Верховної Ради України, 1992. № 48. Ст. 650.
2. *Гребенников Ю.В.* Правовое регулирование информационных ресурсов налоговых органов Российской Федерации: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.14. Саратов, 2009. 192 с.
3. *Субіна Т.В.* Адміністративно-правове забезпечення інформаційної безпеки в органах державної податкової служби України: автореф. канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Ірпінь, 2010. 19 с.
4. *Мандзюк О.А.* Правовий режим податкової інформації в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Запоріжжя, 2014. 198 с.
5. *Дмитренко Е.С.* Повноваження органів державної податкової служби у сфері забезпечення інформаційної безпеки: проблеми реалізації. Інформаційна безпека людини, суспільства, держави, 2012. № 1 (8). С. 41–46.
6. *Долгий О.* Класифікація інформації: зв'язок із забезпеченням безпеки працівників Державної податкової служби. Підприємництво, господарство і право, 2003. № 11. С. 75–79.
7. *Зельцер М.С.* Гражданско-правовой режим информации: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Москва, 2004. 165 с.
8. *Зверева Е.А.* Правовой режим информации в отношениях с участием субъектов предпринимательской деятельности. М.: Юстицин-форм, 2008. 400 с.
9. *Герещенко Л.К.* Правовой режим информации: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.14. К., 2011. 415 с.
10. *Магдилов М.М., Магдилова Л.В.* Особенности и виды правового режима информации (дата оновлення: 12.05.2018). URL: http://www.rusnauka.com/1_NIO_2014/Pravo/11_153760.doc.htm (дата звернення: 12.05.2018).
11. *Чернишова Т.В.* Правові режими інформації за законодавством України. Право і суспільство, 2012. № 4. С. 97–101.
12. *Одинцов А.И.* Правовые и организационные основы информационного обеспечения управления в Федеральной службе исполнения наказаний: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.11. Вологда, 2008. 226 с.
13. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI. Відомості Верховної Ради України, 2011. № 32. Ст. 314.
14. *Шанка А.В.* Адміністративно-правові засади забезпечення інформаційної безпеки в діяльності органів Державної фіскальної служби України: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07. Ірпінь, 2016. 205 с.
15. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 № 3855-XII. Відомості Верховної Ради України, 1994. № 16. Ст. 93.
16. Звід відомостей, що становлять державну таємницю, затверджений Наказом Служби безпеки України від 12.08.2005 р. № 440. Дата оновлення: 27.03.2018. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05> (дата звернення: 12.05.2018).
17. Перелік відомостей, які містять службову інформацію в органах ДФС, затверджений Наказом Державної фіскальної служби України від 28.08.2014 № 88. Дата оновлення: 05.01.2017. URL: <http://sfs.gov.ua/data/normativ/000/001/63299/Perelik.pdf> (дата звернення: 12.05.2018).

REFERENCES

1. Pro informatsiyu: Zakon Ukrayiny vid 02.10.1992 № 2657- XII. About information: Bill of Ukraine dated 02.10.1992 No 2657-XII (edited in 2011). Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine, 1992. No 48. Art. 650 [in Ukrainian].
2. *Grebennikov Y.V.*, 2009, Pravovoye regulirovaniye informatsionnykh resursov nalogovykh organov Rossiyskoy Federatsii. “Legal Regulation of Information Resources of the Tax Authorities of the Russian Federation”: thesis ... Candidate of Law: 12.00.14. Saratov, 192 p. [in Russian].
3. *Subina T.V.*, 2010, Administratyvno-pravove zabezpechennya informatsiyanoi bezpeky v orhanakh derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby Ukrayiny. “Administrative and Legal Provision of Information Security in the Bodies of the State Tax Service of Ukraine”: author’s abstract... Cand. of Law: 12.00.07. Irpin, [in Ukrainian].
4. *Mandzuk O.A.*, 2014, Pravovyyrezhym podatkovoyi informatsiyi v Ukrayini. “Legal Regime of Tax Information in Ukraine”: thesis ... Candidate of Law: 12.00.07. Zaporozhye, 198 p. [in Ukrainian].

5. *Dmitrenko E.S.*, 2012, Povnovazhennya orhaniv derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby u sferi zabezpechennya informatsiyanoi bezpeky: problemy realizatsiyi. “Powers of State Tax Service Bodies in the Field of Information Security: Implementation Problems”. Information Security of Person, Society, State 1 (8), 41–46 [in Ukrainian].
6. *Dolgy O.*, 2003, Klasyfikatsiya informatsiyi: zv'yazok iz zabezpechenniam bezpeky pratsivnykiv Derzhavnoyi podatkovoyi sluzhby. “Classification of Information: Connection with the Safety of the Employees of the State Tax Service”. Entrepreneurship, Economy and Law 11, 75–79 [in Ukrainian].
7. *Zeltser M.S.*, 2004, Grazhdansko-pravovoy rezhim informatsii. Civil and Legal Regime of Information: thesis ... Candidate of Law: 12.00.03. Moscow, 165 p. [in Russian].
8. *Zvereva E.A.*, 2008, Pravovoy rezhim informatsii v otnosheniyakh s uchastiyem sub”yektov predprinimatel'skoy deyatel'nosti. Legal Regime of Information in Relations with the Participation of Business Entities. M.: Justitsin-forms, 400 p. [in Russian].
9. *Tereschenko L.K.*, 2011, Pravovoy rezhim informatsii. “Legal Regime of Information”: thesis ... Doctor of Law: 12.00.14. K., 415 p. [in Russian].
10. *Magdilov M.M., Magdilova L.V.* Osobennosti i vidy pravovogo rezhima informatsii. “Features and Types of Legal Regime of Information”. Date updated: 12.05.2018. URL: http://www.rusnauka.com/1_NIO_2014/Pravo/11_153760.doc.htm (Date of Application: May 12, 2018) [in Russian].
11. *Chernyshova T.V.*, 2012, Pravovi rezhimy informatsiyi za zakonodavstvom. “Legal Regimes of Information under the Legislation of Ukraine”, Law and Society 4, 97–101 [in Ukrainian].
12. *Odintsov A.I.*, 2008, Pravovyye i organizatsionnyye osnovy informatsionnogo obespecheniya upravleniya v Federal'noy sluzhbe ispolneniya nakazaniy. “Legal and Organizational Bases of Information Management Support in the Federal Service for the Execution of Punishments”: thesis. ... Candidate of Law: 12.00.11. Vologda, 226 p. [in Russian].
13. Pro dostup do publichnoyi informatsiyi: Zakon Ukrayiny vid 13.01.2011 № 2939-VI. About Access to Public Information: Bill of Ukraine dated January 13, 2011 No 2939-VI. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2011. No 32. Art. 314 [in Ukrainian].
14. *Shapka A.V.*, 2016, Administratyvno-pravovi zasady zabezpechennya informatsiyanoi bezpeky v diyal'nosti orhaniv Derzhavnoyi fiskal'noyi sluzhby Ukrayiny. Administrative and Legal Principles of Providing Information Security in the Activities of the Bodies of the State Fiscal Service of Ukraine: thesis ... Candidate of Law: 12.00.07. Irpin, 205 p. [in Ukrainian].
15. Pro derzhavnu tayemnytsyu: Zakon Ukrayiny vid 21.01.1994 № 3855-XII. About State Secrets: Bill of Ukraine dated January 21, 1994 No 3855-XII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1994. No 16. Art. 93 [in Ukrainian].
16. Zvid vidomostey, shcho stanovlyat' derzhavnu tayemnytsyu, zatverdzhenny Nakazom Sluzhby bezpeky Ukrayiny vid 12.08.2005 r. № 440. A Set of Information Constituting a State Secret: approved by the Order of the Security Service of Ukraine dated August 12, 2005 No 440. Date of update: March 27, 2018. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05> (Date of Application: May 12, 2018). [in Ukrainian].
17. Perelik vidomostey, yaki mistyat' sluzhbovu informatsiyu v orhanakh DFS, zatverdzhenny Nakazom Derzhavnoyi fiskal'noyi sluzhby Ukrayiny vid 28.08.2014 № 88. List of Information Containing Official Information in the SFS Authorities: approved by the Order of the State fiscal Service of Ukraine dated August 28, 2014 № 88. Date of update: January 5, 2017. URL: <http://sfs.gov.ua/data/normativ/000/001/63299/Perelik.pdf> (Date of Application: 12/05/2018) [in Ukrainian].

UDC 347.73:351.713(477)

N.A. Lytvyn,
Candidate of Law, associate professor, Senior Researcher,
Associate Professor of the Chamber of Administrative
Law, Process and Customs Safety, University of the State Fiscal Service
of Ukraine, Irpin

LEGAL REGIME OF TAX INFORMATION IN ACTIVITIES OF THE BODIES OF THE STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

Paper defines the concept of “tax information” and investigates the legal regime of information in the activities of the bodies of the State Fiscal Service of Ukraine. The modern state of scientific development of this conceptual apparatus is analyzed. The definition of the concept of information in the activities of the SFS of Ukraine is improved, which suggests understanding the information consisting of a set of information and data created or received by the subjects of information tax and customs relations. It is noted that there can not be a single legal regime for the entire volume of information, since different types of information have their own characteristics, which necessitates the introduction of different regimes for such types. It is concluded that the legal regime of

information of the SFS bodies of Ukraine should be defined as a procedure for legal regulation of the creation, storage, use, dissemination and protection of information that creates the necessary social status to meet the interests of subjects of information tax and customs relations.

Attention is drawn to the fact that information that is at the disposal of SFS bodies of Ukraine is open and public, except for information classified as restricted access (the criterion for the division of information by access procedure). The users of this information are employees of the tax and customs authorities; natural and legal persons – taxpayers; state organizations, institutions, enterprises of Ukraine; other states, their citizens and legal entities; international organizations and stateless persons. They have equal rights to access information and aren't obliged to justify their owners the need to obtain the information they are requesting. Other criteria for classification of information: in content; intended purpose; the degree of conversion; occasionally displaying an event. Information that comes from fiscal authorities to taxpayers may be classified as false and unreliable. Inappropriate information is divided into distorted intentionally and randomly. Given the fact that in the structure of the SFS of Ukraine there is a specialized unit – the tax police, the importance and such criterion as legal status, according to which the information can be divided into official and unofficial, increases. Taking into account the specifics of information, in practice all of its volume, which circulates in the fiscal authorities, for the convenience of legal regulation is divided into open information and information with restricted access. Open information is the information of the fiscal authority, as well as its structural units, which is of a reference and informational nature in order to improve the implementation of their service functions. Restricted information is a publicly significant information and/or data that can be stored on tangible media or displayed electronically, created or received by the fiscal authorities within the powers provided for by law in order to ensure the effective functioning of the tax system, access to which is limited in accordance with the legislation of Ukraine in connection with the special value for their owners or conscientious users or in connection with the service requirement. Restricted information includes confidential information, sensitive information, and information that is only in official use (business information). The necessity of normative settlement of the mentioned issue by making amendments to the legislation is substantiated.

Keywords: State Fiscal Service of Ukraine, information, tax information, legal regime of information.

Отримано 07.06.2018.